

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Dubium IV. An sit obligatio audiendi Missam in parochia Dominicis & festis majoribus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

670 §. 8. Quando casu vel ex justa causa venisti serb, sed non notabiliter, secundum *Suar. Fill. Fagund. Dicast. Gobat* num. 140. *Pasq. Quæst. 1293.* non teneris nequidem sub veniali supplere partem illam parvam : in sententia tamen illorum, qui dicunt satisfieri Præcepto per partes Missarum auditas successivè, quam probabilem esse diximus n. 611, teneris sub veniali supplere, quia teneris totam Missam audire, sed potes totam audire supplendo, & non supplendo non audis totam, ergo teneris supplere. Quòd si quis notabilem partem neglexisset, sub mortali teneretur aliam Missam audire, vel saltem partem neglectam supplere, uti omnes fatentur.

671 §. 9. Multi Missam audiunt, quia casu satis mature veniunt, qui tamen peccârunt mortaliter, quia per negligentiam exposuerunt se periculo multum seroveniendi, unde circa hoc examinandi sunt illi, qui confitentur se serovenisse, inquit *Castrop. T. 22. P. 16. n. 14.* idèmq; notant *Suar. & Gobat* n. 156, sæpe enim seroveniunt sine, & sæpe cum culpa gravi, quamvis non neglexerint notabilem partem Missæ.

D U B I U M IV.

An sit obligatio audiendi Missam in Parochia Dominicis & Festis majoribus.

672 **R**esp. I. Etsi id quidem decens sit, non tamen est obligatio. Est communis Authorum (quos vide superiore Dub. Casu ult.) & ut ait Cardinalis Lugo D. 22. S. I. n. 2. certa; etsi Marchant in *Candelabro Mystico* T. 4. c. 7. Et in *Resolutionibus Pastoralibus*, in forma Manualis editis Tr. 4. Cap. 7. in dubium vocet, scrupulumque movere conetur

Ratio

Ratio est. 1. Quia nullum extat de hac re Præceptū. 2. Quia Cap. *Ut Dominicis, de Parœciis* jubetur Parochus ante Missam ejicere eos, qui proprio Parochæ contempto, isthic Missam audire velent: ergo sine contemptu (formali) licet. 3. Quia Cap. *Si quis, de Consecrat.* jubentur ii, qui habent Oratorium domi, in majoribus festivitibus audire Sacrum in Parochia, vel in civitatibus. 4. Quia universalis Fidelium, & ipsorummet etiam Parochorum, Doctorum, & Confessariorum (qui Pœnitentes hac de re non interrogant) consuetudo id non tantum, (ut loquitur *Marchantius l.c.*) insinuat, sed manifestè docet. 5. Quia *Trid. Sess. 22. Cap. 8.* tantum dicit, populum debere moneri, (non autem teneri) ut frequenter adeant Parochias, saltem Dominicis, & Festis majoribus. *Vid. Fagund. P. 1. L. 2. c. 3. n. 8. & seqq. Lugo, Barbosa, Zenedo, Trull. L. 3. c. 1. D. 6. n. 4.*

Néque obstant, quæ *Marchantius* objicit, ut:

I. Quòd Jura antiqua decernant contrarium; eò quòd *Sixtus IV. de Trenga, & pace*, præcipiat, ne Mendicantes prædicent, non teneri audire Missam in Parochia Dominicis & Festis: nam in primis ex illo Sixti Decreto nihil sequitur, cum is non dicat teneri, sed tantum prohibeat, ne publicè prædicetur, non teneri: Cum enim honestissimum sit, populum audire Missam in Parochia, idque suadere deceat, minimè deeret, id (publicè præsertim) dissuadere, nam inde scandala, & proprii Parochi contemptus sequi possent. Et hoc est, quod *Sixtus* cavere voluit. Deinde, esto antiqua forsàn aliqua Jura id habeant, eis, posterioribus temporibus, per varia privilegia, receptamque consuetudinem universalem, est derogatum. *Lugo & ceteri AA. citati.*

» Nec obstat 2. Quòd multos Canonistas
 » eam opinionem secutos asserit : Esto enim
 » olim quidam sic senserint, hoc tamen tempore,
 » post tot & tam ampla privilegia, post tam claram
 » & diuturnam consuetudinem, post Eminentissimi-
 » morum Cardinalium declarationes, & ipso-
 » rum etiam Pontificum nota Decreta contraria,
 » (ut vide sequenti Resp.) an aliqui id doceant,
 » nescio.
 » Nec obstat 3. Locus Tridentini paulò antè
 » in Resp. citatus, quem objicit : ut patet ex ipsis
 » verbis & declaratione Eminentissimorum
 » Cardinalium Auctorumque communi explica-
 » tione.
 » Resp. 2. Episcopus non potest censuris, mulctis
 » aliisque pœnis cogere ad audiendam Missam
 » in Parochia. Est contra *Marchant. l. c.* ubi ait,
 » *Regulares ita communiter respondere, ut privile-*
 » *giorum suorum simbrias magnificent, & dilatent*
 » *phylacteria : & contra Auctorem Parochiani*
 » *obedientis.* Ratio autem est : quia (ut ait *Navar.*)
 » Episcopus non potest tollere (nec restringere)
 » Jus commune, & generalem totius orbis consue-
 » tudinem. Ita docent præter *Auth. supra citatos*
 » *S. Antonin. P. 2. Tit. 9. Cap. 10. §. 1. Dub. 4.*
 » *Sylv. V. Missa. Tolet. Laym. L. 4. T. 7. c. 3. & c.* Et
 » communiter omnes Theologi & Canoniste moderni
 » afferuntque *Azor Tom. 1. L. 7. c. 8. q. 6. & Card. Lugd.*
 » *D. 22. S. 1.* pro hac sententia, declarationem Cardi-
 » nalium in Trid. quæ expressè habet ; *Non posse*
 » *Ordinarium mulctis & pœnis cogere ad audiendam*
 » *Missam, vel Concionem in propria Parochia, etiam*
 » *in casu negligentia & contumacia.* Et si his duobus
 » tanquam Regularibus minùs fidat, legere potest
 » eandem declarationem apud *Barbosam in Trid.*

Sess. 22. c. 8. de Sacrif. Misſæ, & Sess. 24. de Reformat. cc
 Cap. 4. n. 12. Item Tractatu de officio & potestate cc
 Parochi, ubi eandem ſententiam Barboſa ipſe cc
 ſequitur, & pro ea ſupra viginti Auctores celebres, cc
 partim Theologos, partim Canoniſtas, quâ Regu- cc
 lares, quâ non Regulares citat. Vide ejuſdem cc
 Remiſſiones in Tridentinum impreſſas Colonia cc
 Anno 1700. Et Zerolam in Praxi Episcopali P. 2. cc
 v. Parochia, & P. 1. v. Miſſa. §. 6. Idem diſertis verbis cc
 confirmat Clemens VIII. Anno 1592. 22. Decembris cc
 Decreto ſuo, circa hanc ipſam controverſiam cc
 Duaci excitatam, quo eam dirimit, his verbis: cc
 Preſenti noſtro Decreto ſancimus, licere Secula- cc
 ribus, Chriſtiſque Fidelibus univerſis, Miſſas cc
 diebus Dominicis & Feſtis aliis majoribus audire cc
 in Eccleſiis tam Fratrum Prædicatorum, quàm alio- cc
 rum Mendicantium, nec non etiam Collegii cc
 Societatis JESU, juxta eorum privilegia, & cc
 antiquas conſuetudines, dummodo id in contemptum cc
 Parochialium Eccleſiarum non faciant: & tam cc
 dictis Patribus Prædicatoribus, ac Presbyteris cc
 dictæ Societatis, quàm aliis Privilegiatis, quibus cc
 id à Sede Apoſtolica indultum eſt, idoneis tamen, cc
 & ab Ordinario approbatis, peccata ſua, etiam cc
 Quadrageſimali, & Paſchali, & quovis alio tempore cc
 conſiteri licite poſſe, & c. Quòd ſi verò dicta privi- cc
 legia, & alia ſimilia clariùs cognoscere lubet, cc
 inſpiciatur, (ut alia taceam) Compendium Privi- cc
 legiorum Societatis JESU, ubi præter Leonis X. cc
 clara ſunt verba Pauli III. in Extravag. data cc
 anno 1549. Calendis Novembris, quæ incipit: cc
 Licet debitum, quâ omnibus Chriſti Fidelibus, cc
 cujuſcunque conditionis, qui verbi Dei prædica- cc
 tionibus, in templis ejuſdem Societatis interſuerint, cc

» concedit, ut ibidem Missas audire, & Sacramenta
 » recipere, liberè & licitè valeant ; neque ad
 » Parochiales Ecclesias accedere teneantur. Potest
 » ne quis miretur tam ampla privilegia Regulari-
 » ribus concessa à variis Pontificibus, placeat
 » inspicere eorum Bullas, in quibus reperit
 » motiva gravissima : aut si nec inspicere lube-
 » recogitet saltem, DEUM ipsum Innocentio II.
 » (dum vidit Ecclesiam Lateranensem jamjan-
 » ruituram) ostendisse eam sustentari à S. Dominico
 » & à S. Francisco. Consideret ; quòd sicut olim
 » in varias Orbis plagas, & in ipsam Germaniam
 » doctrina Christi translata est operâ Regularium
 » ita finè eorum subsidio conservata diu non fuis-
 » set, vel saltem minùs floruisset. Et denique
 » ne Regularibus succenseat quisquam, quòd privi-
 » legia sua tueantur, sciendù est, quòd finè consensu
 » Sedis Apostolicæ iis renunciare, aut cedere
 » non possint. *Vid. L. 2. Decret. Tit. 43. de arbit. &*
 » Imò etsi facerent, irritum fore, & peccaturos
 » quia injuriam inferrent Ordini, & Ecclesiæ totius
 » Nunc ad argumenta Marchantii breviter respondeo.
 » I. Afferit authoritatem cujusdam P. Capucini
 » qui Parochianum obedientem scripsit. Et
 » huic quidem me paulò antè sat multa
 » gravesque authoritates opposuisse existimo.
 » II. Ait, quorundam Episcoporum praxin
 » esse contrariam, eamque fundari in Jure antiquo
 » & novo *Trid. loc. cit. Sess. 22. & Sess. 24. ubi dicitur*
 » Teneri unumquemque Parochia sua interesse
 » ad audiendum verbum Dei & rudimenta Fidei
 » Hæc autem in plerisque locis ruralibus docentur
 » in Missa ; ergo etiam ad Missam posse
 » compelli.
 » *Resp. I.* Praxin istam (sicubi est) paucorum est

& contrariam praxi communi Episcoporum, et in omnibus Regnis & provinciis, & insuper et Præfulis summi.

II. Praxin istam nec fundari in Jure antiquo, et cum illi (si quod fuit) per privilegia sit derogatum et & abrogaverit consuetudo; nec in novo, tum et quia *Tridentinum l. c.* loquendo de concionibus et & Catechesi, nullam facit mentionem Misæ: & et in pœnalibus non valet illatio. Tum quia et Tridentinum expressè addit, (quod *Marchantius* et in sua citatione omittit, cum tamen ad rem et plurimum faciat) *si commodè fieri potest*. Tum et quia nec illam quidem obligationem, quoad et conciones, esse receptam, ostendit universalis et Ecclesiæ consuetudo, eò quòd fortè regulariter et *commodè fieri non poterat*, ut notat *Card. Lugo l. c.* et Neque Catechesis communiter docetur in Misæ, et nisi fortè in pagis, ubi rariùs contendunt Regu- et lares cum Parochis de re præsentis. Denique et nescio, an non Episcopi, de quibus loquitur, et ex numero fortè sint eorum, de quibus *Pius V.* et in Bulla: *Etsi Mendicantium*, queritur, quòd et etsi Episcopi Ordines Mendicantes meritò colere, et & adjuvare deberent, non solùm id negligant; et verùm etiam Concilii Tridentini verbis et in pravum sensum detortis, eos incommodis et & perturbationibus afficiant.

III. Citat Decreta Synodi Leodiensis, & et Namurcensis, subjungitque: *Qui verò audeat et hac condemnare, & Patres istius Synodi, inter quos et multi Theologi fuerunt?*

Resp. Decreta ista (& si quæ fortè sunt similia) et intelligenda esse, ne cum contemptu proprii et Parochi audiant Sacrum extra Parochiam: aut et si quæ sensum alium habent, non esse recepta, et